

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

« 29 » 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ДІАГНОСТИКИ В СПОРТІ

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Розробник

О.В. Петренко

К.В. Абрамов

Завідувач кафедри розробника

Н. Ю. Довгань

Завідувач кафедри спеціальності

Н. Ю. Довгань

Гарант освітньої програми

Н. Ю. Довгань

Декан факультету

Ю. В. Тупеев

Начальник НМВ

С.І. Шкірчак

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни		
Найменування дисципліни	Основи сучасної діагностики в спорті		
Галузь знань	01 Освіта		
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт		
Спеціалізація (якщо є)			
Освітня програма	Фізична культура і спорт		
Рівень вищої освіти	Магістр (другий вищий)		
Статус дисципліни	вибіркова		
Курс навчання	5		
Навчальний рік	2022 – 2023 н.р.		
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма	
	10	-	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кредити / 150 годин		
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма	
	– лекції	36	-
	– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	36	-
– годин самостійної роботи студентів	78	-	
Відсоток аудиторного навантаження	48 %		
Мова викладання	Українська		
Форма проміжного контролю (якщо є)	-		
Форма підсумкового контролю	Іспит		

1. Концепція викладання дисципліни

Мета дисципліни «Основи сучасної діагностики в спорті» ознайомити студентів із найсучаснішими методами діагностики функціональних станів організму людини та досліджень різних патологічних станів, навчити володіти техніками проведення цих досліджень та ознайомити із засобами оптимізації процесів відновлення після навантаження, підвищення спортивної працездатності.

Завданнями вивчення дисципліни «Основи сучасної діагностики в спорті» є:

- викласти теоретичні основи та методологічні особливості застосування системного підходу у вивченні функціональної діагностики в спорті, науки яка стосується наукових знань про методи дослідження функціональних станів органів та організму в цілому, критерії та параметри оцінювання патологічних змін в цих станах, їх застосування в діагностуванні.
- дати уявлення про сучасний стан розвитку функціональної діагностики в спорті, як самостійної дисципліни, яка об'єднує теоретичну фізіологію і практичну медицину, так як тільки на сучасному етапі розвитку уявлень про структури систем, що здійснюють фізіологічні функції, і умови, які забезпечують певний рівень їх діяльності, стало можливим використання досліджень функцій для встановлення діагнозу та впровадження цієї форми діагностики.
- сформулювати поняття важливості функціональних методів дослідження, що має надзвичайне значення для проведення реабілітаційних заходів і адаптації в спорті.
- ознайомити студентів із сучасними функціональними методами дослідження фізіологічних функцій та морфологічних особливостей органів та їх систем та навчити застосовувати їх на практиці.

Курс «Основи сучасної діагностики в спорті» повинен суттєво підсилити професійно-педагогічну підготовку в обраному виді спорту, розкрити технологію праці тренера з обраного виду спорту, викладача фізичної культури.

Зміст курсу «Основи сучасної діагностики в спорті» передбачає взаємозв'язок з курсом спортивної медицини на основі реалізації загальних положень ТФВ через приватні закономірності окремого виду спорту. Цей курс повинен бути також органічно пов'язаний з спортивно-педагогічними дисциплінами. Всі форми занять за змістом повинні відображати специфічні особливості виду спорту, розвиваючи, поглиблюючи, конкретизуючи, але не повторюючи положення теорії фізичного виховання.

Закріпити і поглибити у студентів знання, раніше отримані ними при вивченні спеціальних дисциплін за програмою бакалаврату.

Допомогти в осмисленні основні закономірностей розвитку спорту та системи спортивної підготовки.

Обґрунтувати значимість основних факторів, що підвищують майстерність, визначивши їх взаємозв'язок і взаємозумовленість для досягнення найвищих спортивних результатів.

Міждисциплінарні зв'язки. Як відомо, міжпредметні зв'язки можуть проявлятися в об'єднанні зусиль двох або декількох наук для спільного вирішення загальних проблем професійної підготовки студентів. Вивчення навчальної дисципліни «Основи сучасної діагностики в спорті» пов'язано з наступними дисциплінами: «Фізіологія людини», «Анатомія людини», «Спортивна медицина», «Основи наукової діяльності», «Педагогічна майстерність тренера», «Олімпійський та професійний спорт», «Загальна теорія підготовки спортсменів».

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи сучасної діагностики в спорті» студент повинен **знати:**

- основні завдання сучасної діагностики в спорті;
- організацію медичного забезпечення різних контингентів осіб, які займаються фізичною культурою і спортом;
- завдання і зміст диспансерного спостереження за спортсменами;
- основи загальної патології (поняття про здоров'я і хвороби, конституції, неспецифічної реактивності, імунітет, алергії і т.п.),
- діагностичні можливості основних клінічних і параклінічних методів обстеження;
- завдання і зміст первинного лікарського обстеження, а також щорічних поглиблених, додаткових, етапних, поточних і термінових лікарських спостережень;
- особливості оцінки стану здоров'я і фізичного розвитку в практиці спортивної медицини;
- принципи дослідження і оцінки функціонального стану провідних систем організму, а також загальної фізичної працездатності і енергетичних потенцій;
- принципи організації і проведення етапного, поточного і термінового лікарсько-педагогічного контролю за представниками різних спортивних спеціалізацій;
- принципи проведення самоконтролю;
- принципи організації медичного забезпечення змагань;
- причини, клінічну картину і заходи профілактики перенапруження провідних систем організму у спортсменів; гострих травм і специфічних пошкодження опорно-рухового апарату при заняттях спортом;

- причини і клінічну картину захворювань, що найчастіше зустрічаються в практиці спортивної медицини;

- принципи використання засобів і методів, які оптимізують процеси відновлення після навантаження;

- методи дослідження та принципи оцінки фізичного стану осіб різного віку і статі, що займаються оздоровчою фізичною культурою;

- принципи побудови занять у фізкультурно-оздоровчих групах;

- принципи оцінки інтенсивності занять оздоровчою фізичною культурою при різних видах рухової активності;

Крім того, студент повинен **вміти:**

- візуально діагностувати функціональний стан опорно-рухового апарату;

- проводити антропометричні вимірювання;

- визначати ЧСС на сонної, променевої артеріях і в області верхівкового поштовху;

- вимірювати артеріальний тиск за методом Короткова;

- виконувати доступні функціональні проби, які використовуються для оцінки загальної фізичної працездатності, енергетичних потенцій і поточного функціонального стану організму у спортсменів;

- аналізувати результати різних методів обстеження, що застосовуються в системі етапного, поточного і термінового лікарсько-педагогічного контролю;

- надавати невідкладну допомогу.

№ з/п	Назви розділів та тем	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота студентів	разом
1.	Основи загальної патології.	2	2	4	8
2.	Клінічні методи обстеження.	2	2	4	8
3.	Параклінічні методи обстеження.	2	2	4	8
4.	Нервова система.	2	2	4	8
5.	Серцево-судинна система.	2	2	4	8
6.	Система зовнішнього дихання.	2	2	4	8
7.	Система сечовиділення.	2	2	4	8
8.	Система крові.	2	2	4	8
9.	Лікарсько-педагогічний контроль у фізичній культурі і спорті.	2	2	4	8
10.	Методи оцінки функціонального стану в спорті	2	2	4	8
11.	Особливості медико-педагогічних контроль юних спортсменів	2	2	4	8
12.	Медико-педагогічний контроль	2	2	4	8

	при проведенні тренувального процесу в різних кліматичних, географічних і погодних умовах				
13.	Хронічне перенапруження, специфічні захворювання і гострі травми опорно-рухового апарату під час занять спортом	2	2	5	9
14.	Захворювання і травми у спортсменів	2	2	5	9
15.	Етапний лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій.	2	2	5	9
16	Поточний і терміновий лікарсько-педагогічний контроль.	2	2	5	9
17	Принципи самоконтролю.	2	2	5	9
18	Основні засоби, що використовуються з метою оптимізації процесів відновлення та підвищення фізичної працездатності спортсменів.	2	2	5	9
		36	36	78	150

Лекції

№ з/п	Назви розділів та тем	лекційні
1.	<p>Тема 1. Основи загальної патології. Поняття про здоров'я і хвороби. Основні форми виникнення, перебігу і закінчення хвороби. Результати хвороби. Термінальні стани. Етіологія і патогенез. Реактивність організму. Типові патологічні процеси.</p>	2
2.	<p>Тема 2. Клінічні методи обстеження. Анамнез хвороби. Зовнішні ознаки окремих захворювань і патологічних станів.</p>	2
3.	<p>Тема 3. Параклінічні методи обстеження. Антропометрія. Термометрія тіла. Інструментально-функціональні методи обстеження. Променеві методи діагностики. Ультразвукові методи діагностики. Радіоізотопна діагностика. Ендоскопічні методи дослідження. Теплобачення. Лабораторні методи дослідження. Функціональне тестування.</p>	2
4.	<p>Тема 4. Нервова система. Основні методи обстеження нервової системи. Окремі синдроми при захворюванні нервової системи.</p>	2
5.	<p>Тема 5. Серцево-судинна система. Основні методи обстеження. Окремі синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.</p>	2
6.	<p>Тема 6. Система зовнішнього дихання. Основні методи обстеження. Окремі синдроми при захворюваннях зовнішнього дихання.</p>	2
7.	<p>Тема 7. Система сечовиділення. Основні методи обстеження</p>	2
8.	<p>Тема 8. Окремі синдроми при захворюваннях системи сечовиділення.</p>	2
9.	<p>Тема 9. Система крові. Основні методи дослідження. Окремі синдроми при захворюваннях крові.</p>	2
10.	<p>Тема 10. Методи оцінки функціонального стану в спорті</p>	2
11.	<p>Тема 11. Особливості медико-педагогічних контроль юних спортсменів</p>	2
12.	<p>Тема 12. Медико-педагогічний контроль при проведенні тренувального процесу в різних кліматичних, географічних і погодних умовах</p>	2

13.	Тема 13. Хронічне перенапруження, специфічні захворювання і гострі травми опорно-рухового апарату під час занять спортом	2
14.	Тема 14. Захворювання і травми у спортсменів. Центральна і периферична нервова система Серцево-судинна система Дихальна система Травна система Сечовидільна система Опорно-руховий апарат ЛОР-органи (ніс, горло, вухо) Орган зору Принципи дослідження функціональних можливостей системи зовнішнього дихання. Принципи дослідження загальної фізичної працездатності. Принципи дослідження енергетичних можливостей організму.	2
15.	Тема 15. Етапний лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій. Принципи організації етапного контролю. Принципи дослідження функціональних можливостей центральної нервової системи, нервово-м'язового апарату. Принципи дослідження функціональних можливостей вестибулярного аналізатора, зорового аналізатора. Принципи дослідження функціональних можливостей кардіореспіраторної системи.	2
16	Тема 16. Поточний і терміновий лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій. Принципи організації поточного контролю. Принципи організації термінового контролю. Показники поточного і термінового функціонального стану центральної і вегетативної нервової системи, нервово-м'язового апарату. Показники поточного і термінового функціонального стану аналізаторів. Показники поточного і термінового функціонального стану серцево-судинної системи. показники термінового функціонального стану організму.	2
17	Тема 17. Принципи самоконтролю. Щоденна оцінку самопочуття, активності і настрою. Щоденна оцінку переносимості тренувальних навантажень. Аналіз зовнішнього вигляду. Аналіз функцій систем сечовиділення і травлення.	2
18	Тема 18. Основні засоби, що використовуються з метою оптимізації процесів відновлення та підвищення фізичної працездатності спортсменів. Відшкодування дефіциту рідини і електролітів в умовах спортивної діяльності. Оптимізація сну у спортсменів. Оптимізація харчування і усунення чинників, що перешкоджають максимальної реалізації детоксикаційної функції печінки в умовах напруженої м'язової діяльності.	2

	Використання фармакологічних засобів з метою оптимізації процесів постнагрузочном відновлення і підвищення фізичної працездатності.	
		36

4.1.2. Практичні заняття.

Тема 1. Основи загальної патології.	2
Поняття про здоров'я і хвороби. Основні форми виникнення, перебігу і закінчення хвороби. Результати хвороби. Термінальні стани. Етіологія і патогенез. Реактивність організму. Типові патологічні процеси.	
Тема 2. Клінічні методи обстеження.	22
Анамнез хвороби. Зовнішні ознаки окремих захворювань і патологічних станів.	
Тема 3. Параклінічні методи обстеження.	
Антропометрія. Термометрія тіла. Інструментально-функціональні методи обстеження.	
Променеві методи діагностики. Ультразвукові методи діагностики.	
Радіоізотопна діагностика. Ендоскопічні методи дослідження. Теплобачення.	
Лабораторні методи дослідження. Функціональне тестування.	
Тема 4. Нервова система.	2
Основні методи обстеження нервової системи.	
Окремі синдроми при захворюванні нервової системи.	
Тема 5. Серцево-судинна система.	2
Основні методи обстеження.	
Окремі синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.	
Тема 6. Система зовнішнього дихання.	2
Основні методи обстеження.	
Окремі синдроми при захворюваннях зовнішнього дихання.	
Тема 7. Система сечовиділення.	2
Основні методи обстеження.	
Окремі синдроми при захворюваннях системи сечовиділення.	
Тема 8. Система крові.	2
Основні методи дослідження.	
Окремі синдроми при захворюваннях крові.	
Тема 9. Лікарсько-педагогічний контроль у фізичній культурі і спорті.	2
Первинне і щорічні поглиблені медичні обстеження.	

Принципи організації первинного та щорічних поглиблених медичних обстежень.	
Принципи оцінки стану здоров'я в практиці спортивної медицини.	
Принципи допуску до занять спортом осіб з прикордонними станами.	
Принципи обстеження опорно-рухового апарату у спортсменів. Соматотипування.	
Тема 10. Методи оцінки функціонального стану в спорті	2
Тема 11. Особливості медико-педагогічних контроль юних спортсменів	2
Тема 12. Медико-педагогічний контроль	2
при проведенні тренувального процесу в різних кліматичних, географічних і погодних умовах	
Тема 13. Хронічне перенапруження, специфічні захворювання і гострі травми опорно-рухового апарату під час занять спортом	2
Тема 14. Захворювання і травми у спортсменів.	2
Центральна і периферична нервова система	
Серцево-судинна система	
Дихальна система	
Травна система	
Сечовидільна система	
Опорно-руховий апарат	
ЛОР-органи (ніс, горло, вухо)	
Орган зору	
Тема 15. Етапний лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій. Принципи організації етапного контролю. Принципи дослідження функціональних можливостей центральної нервової системи, нервово-м'язового апарату. Принципи дослідження функціональних можливостей вестибулярного аналізатора, зорового аналізатора. Принципи дослідження функціональних можливостей кардіореспіраторної системи.	2
Принципи дослідження функціональних можливостей системи зовнішнього дихання. Принципи дослідження загальної фізичної працездатності. Принципи дослідження енергетичних можливостей організму.	
Тема 16. Поточний і терміновий лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій. Принципи організації поточного контролю. Принципи організації термінового контролю. Показники поточного і термінового функціонального стану центральної і вегетативної нервової системи, нервово-м'язового апарату. Показники поточного і термінового функціонального	2

стану аналізаторів. Показники поточного і термінового функціонального стану серцево-судинної системи. показники термінового функціонального стану організму.	
Тема 17. Принципи самоконтролю.	2
Щоденна оцінку самопочуття, активності і настрою. Щоденна оцінку переносимості тренувальних навантажень. Аналіз зовнішнього вигляду. Аналіз функцій систем сечовиділення і травлення.	
Тема 18. Основні засоби, що використовуються з метою оптимізації процесів відновлення та підвищення фізичної працездатності спортсменів. Відшкодування дефіциту рідини і електролітів в умовах спортивної діяльності. Оптимізація сну у спортсменів. Оптимізація харчування і усунення чинників, що перешкоджають максимальної реалізації детоксикаційної функції печінки в умовах напруженої м'язової діяльності. Використання фармакологічних засобів з метою оптимізації процесів постанавантажувальне відновлення і підвищення фізичної працездатності.	2
Разом	36

5. Самостійна робота

1. Методи оцінки функціонального стану нервової системи організму
2. Короткий огляд основних методичних підходів до оцінки функціонального стану ЦНС
3. Основні методичні підходи до оцінки функціонального стану периферичної нервової системи
4. Огляд основних методичних підходів до оцінки функціонального стану вегетативної нервової системи
5. Методи оцінки функціонального стану нервовом'язового апарату
6. Методи діагностики функціонального стану сенсорної системи організму
7. Методи функціональної діагностики вищої нервової діяльності (ВНД)
8. Методи діагностики адаптивних можливостей організму
9. Методи інтегральної оцінки фізичного здоров'я
10. Діагностика функціональної підготовленості організму спортсмена
11. Методи визначення алактатної анаеробної потужності і ємність організму
12. Методи визначення лактатної анаеробної потужності і ємність організму
13. Методи визначення аеробної потужності і ємності організму

14. Методи визначення рівня економічності системи енергозабезпечення м'язової діяльності

а. Методи визначення загальної метаболічної ємності організму

6. Питання для самоконтролю

1. Клінічні методи обстеження
2. Первинне і щорічні поглиблені медичні обстеження
3. Показники термінового функціонального стану організму
4. Параклінічні методи обстеження
5. Принципи організації первинного та щорічних поглиблених медичних обстежень
6. Оцінка рівня фізичного розвитку
7. Антропометрія
8. Принципи оцінки стану здоров'я в практиці спортивної медицини
9. Лікарсько-педагогічний контроль в умовах середньогір'я
10. Термометрія тіла
11. Основні захворювання і патологічні стани, які є протипоказанням до занять спортом
12. Стадії адаптації до барометричної гіпоксії
13. Інструментально-функціональні методи обстеження
14. Анкета здоров'я спортсмена (система реєстрації травм і історії хвороби)
15. Педагогічні аспекти побудови тренувального процесу в умовах середньогір'я
16. Променеві методи діагностики
17. Принципи допуску до занять спортом осіб з прикордонними станами
18. Спортивна працездатність в період реакліматизації після тренування в середньогір'ї
19. Ультразвукові методи діагностики
20. Принципи обстеження опорно-рухового апарату у спортсменів
21. Медичне забезпечення тренувального процесу в умовах середньогір'я
22. Радіоізотопна діагностика
23. Соматотипування
24. Підготовка та змагання в умовах високих і низьких температур
25. Теплобачення
26. Принципи організації етапного контролю
27. Спортивна діяльність в умовах високих температур
28. Ендоскопічні методи дослідження
29. Принципи дослідження функціональних можливостей центральної нервової системи
30. Спортивна діяльність в умовах низьких температур
31. Лабораторні методи дослідження

32. Принципи дослідження функціональних можливостей нервово-м'язового апарату
33. Ресинхронізації циркадних ритмів організму спортсмена після дальніх перельотів
34. Функціональне тестування
35. Принципи дослідження функціональних можливостей вестибулярного аналізатора
36. Переліт на захід
37. Неврологічне обстеження
38. Принципи дослідження функціональних можливостей зорового аналізатора
39. Переліт на схід
40. Окремі синдроми при захворюваннях нервової системи
41. Принципи дослідження функціональних можливостей кардіореспіраторної системи
42. Принципи організації медичного забезпечення спортивних змагань
43. Обстеження серцево-судинної системи
44. Принципи дослідження функціональних можливостей системи зовнішнього дихання
45. Відшкодування дефіциту рідини і електролітів в умовах спортивної діяльності
46. Окремі синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи
47. Принципи дослідження загальної фізичної працездатності
48. Регідrataція безпосередньо в процесі тривалої м'язової діяльності
49. Обстеження системи зовнішнього дихання
50. Принципи дослідження енергетичних можливостей організму.
51. Постнавантажувальне відшкодування дефіциту рідини в організмі
52. Окремі синдроми при захворюваннях органів дихання
53. Поточний і терміновий лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій
54. Оптимізація сну у спортсменів
55. Обстеження системи травлення
56. Принципи організації поточного контролю
57. Оптимізація харчування і усунення чинників, що перешкоджають максимальній реалізації детоксикаційної функції печінки в умовах напруженої м'язової діяльності
58. Окремі синдроми при захворюваннях системи травлення
59. Принципи організації термінового контролю
60. Використання фармакологічних засобів з метою оптимізації процесів постнагрузочном відновлення і підвищення фізичної працездатності
61. Обстеження системи сечовиділення
62. Показники поточного і термінового функціонального стану центральної нервової системи

63. Перевтома
64. Окремі синдроми при захворюваннях системи сечовиділення
65. Показники поточного і термінового функціонального стану вегетативної нервової системи
66. Перетренованість
67. Дослідження системи крові
68. Показники поточного і термінового функціонального стану нервово-м'язового апарату
69. Перетренованість I типу. Перетренованість II типу.
70. Окремі синдроми при захворюваннях системи крові
71. Показники поточного і термінового функціонального стану аналізаторів
72. Хронічне фізичне перенапруження серцево-судинної системи.
73. Показники поточного і термінового функціонального стану серцево-судинної системи.
74. Поточні зміни морфологічного і біохімічного складу крові.
 1. Методи оцінки функціонального стану нервової системи організму
 2. Короткий огляд основних методичних підходів до оцінки функціонального стану ЦНС
 3. Основні методичні підходи до оцінки функціонального стану периферичної нервової системи
 4. Огляд основних методичних підходів до оцінки функціонального стану вегетативної нервової системи
 5. Методи оцінки функціонального стану нервово-м'язового апарату
 6. Методи діагностики функціонального стану сенсорної системи організму
 7. Методи функціональної діагностики вищої нервової діяльності (ВНД)
 8. Методи діагностики адаптивних можливостей організму
 9. Методи інтегральної оцінки фізичного здоров'я
 10. Діагностика функціональної підготовленості організму спортсмена
 11. Методи визначення алактатної анаеробної потужності і ємність організму
 12. Методи визначення лактатної анаеробної потужності і ємність організму
 13. Методи визначення аеробної потужності і ємності організму
 14. Методи визначення рівня економічності системи енергозабезпечення м'язової діяльності
 - а. Методи визначення загальної метаболічної ємності організму

7. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль студентів напряму підготовки 6.010202 «Спорт» з дисципліни «Основи сучасної діагностики в спорті» відбувається під час складання студентами іспиту згідно до розкладу сесії.

Білет №1

1. Клінічні методи обстеження
2. Первинне і щорічні поглиблені медичні обстеження
3. Показники термінового функціонального стану організму

Білет №2

1. Параклінічні методи обстеження
2. Принципи організації первинного та щорічних поглиблених медичних обстежень
3. Оцінка рівня фізичного розвитку

Білет №3

1. Антропометрія
2. Принципи оцінки стану здоров'я в практиці спортивної медицини
3. Лікарсько-педагогічний контроль в умовах середньогір'я

Білет №4

1. Термометрія тіла.
2. Основні захворювання і патологічні стани, які є протипоказанням до занять спортом.
3. Стадії адаптації до барометрической гіпоксії.

Білет №5

1. Інструментально-функціональні методи обстеження
2. Анкета здоров'я спортсмена (система реєстрації травм і історії хвороби)
3. Педагогічні аспекти побудови тренувального процесу в умовах середньогір'я.

Білет №6

1. Променеві методи діагностики.
2. Принципи допуску до занять спортом осіб з прикордонними станами.
3. Спортивна працездатність в період реакліматизації після тренування в середньогір'ї.

Білет №7

1. Ультразвукові методи діагностики.
2. Принципи обстеження опорно-рухового апарату у спортсменів.
3. Медичне забезпечення тренувального процесу в умовах середньогір'я.

Білет №8

1. Радіоізотопна діагностика.
2. Соматотипування.

3. Підготовка та змагання в умовах високих і низьких температур.

Білет №9

1. Теплобачення.
2. Принципи організації етапного контролю.
3. Спортивна діяльність в умовах високих температур.

Білет №10

1. Ендоскопічні методи дослідження.
2. Принципи дослідження функціональних можливостей центральної нервової системи.
3. Спортивна діяльність в умовах низьких температур.

Білет №11

1. Лабораторні методи дослідження.
2. Принципи дослідження функціональних можливостей нервово-м'язового апарату.
3. Ресинхронізації циркадних ритмів організму спортсмена після дальніх перельотів.

Білет №12

1. Функціональне тестування.
2. Принципи дослідження функціональних можливостей вестибулярного аналізатора.
3. Переліт на захід.

Білет №13

1. Неврологічне обстеження.
2. Принципи дослідження функціональних можливостей зорового аналізатора.
3. Переліт на схід.

Білет №14

1. Окремі синдроми при захворюваннях нервової системи.
2. Принципи дослідження функціональних можливостей кардіореспіраторної системи.
3. Принципи організації медичного забезпечення спортивних змагань.

Білет №15

1. Обстеження серцево-судинної системи.
2. Принципи дослідження функціональних можливостей системи зовнішнього дихання.
3. Відшкодування дефіциту рідини і електролітів в умовах спортивної діяльності.

Білет №16

1. Окремі синдроми при захворюваннях серцево-судинної системи.
2. Принципи дослідження загальної фізичної працездатності.
3. Регидратация безпосередньо в процесі тривалої м'язової діяльності.

Білет №17

1. Обстеження системи зовнішнього дихання.

2. Принципи дослідження енергетичних можливостей організму.
3. постнагрузочном відшкодування дефіциту рідини в організмі.

Білет №18

1. Окремі синдроми при захворюваннях органів дихання.
2. Поточний і терміновий лікарсько-педагогічний контроль за представниками різних спортивних спеціалізацій.
3. Оптимізація сну у спортсменів.

Білет №19

1. Обстеження системи травлення.
2. Принципи організації поточного контролю.
3. Оптимізація харчування і усунення чинників, що перешкоджають максимальної реалізації детоксикаційної функції печінки в умовах напруженої м'язової діяльності.

Білет №20

1. Окремі синдроми при захворюваннях системи травлення.
2. Принципи організації термінового контролю.
3. Використання фармакологічних засобів з метою оптимізації процесів після навантажувальне відновлення і підвищення фізичної працездатності

Білет №21

1. Обстеження системи сечовиділення.
2. Показники поточного і термінового функціонального стану центральної нервової системи.
3. Перевтома.

Білет №22

1. Окремі синдроми при захворюваннях системи сечовиділення.
2. Показники поточного і термінового функціонального стану вегетативної нервової системи.
3. Перетренованість.

Білет №23

1. Дослідження системи крові.
2. Показники поточного і термінового функціонального стану нервово-м'язового апарату.
3. Перетренованість I типу. Перетренованість II типу.

Білет №24

1. Окремі синдроми при захворюваннях системи крові.
2. Показники поточного і термінового функціонального стану аналізаторів.
3. Хронічне фізичне перенапруження серцево-судинної системи.

Білет №25

1. Показники поточного і термінового функціонального стану серцево-судинної системи.
2. Поточні зміни морфологічного і біохімічного складу крові.
3. Періодично виникають гострі прояви хронічного фізичного перенапруження.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни.

1. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Оцінка за лекції	18 б (1 б макс)
2	Практичні/семінарські заняття	36 б (2 б макс)
4	Контрольна робота, реферат	3+3 б
5	Підсумковий іспит	40
	Всього	100

За повну розгорнуту відповідь на кожне з питань студент отримує 10 балів.

Максимальна кількість балів за іспит становить 40 балів.

Критерії оцінювання семінарських занять

Оцінку «відмінно» 2 бали заслуговує студент, який дав аргументовану і повну відповідь на всі питання, поставлені в завданнях; вільно володіє програмним матеріалом з Соціального страхування, правильно розкриває сутність понять навчального курсу, аналізує та коментує причинно-наслідкові зв'язки та особливості розвитку економічної думки, вміє логічно формулювати думки, дотримуватись послідовності і точності викладу матеріалу, пов'язувати економічні проблеми з іншими дисциплінами, робити аргументовані висновки згідно з отриманими знаннями та опрацьованою навчальною літературою.

Оцінку «добре» 1,5 балів заслуговує студент, який правильно відповів на всі питання, у відповідях на завдання виявив володіння навчальним матеріалом, але припустився окремих недоліків в послідовності викладення, повноті аналізу чи коментуванні певних питань або у висновках і припустив незначні фактичні помилки.

Оцінку «задовільно» 1 заслуговує студент, який в основному опанував питання навчального курсу, дав в цілому правильні відповіді хоча б на два питання, але допустив помилки в формулюваннях, зробив нечіткі висновки, виклав матеріал недостатньо повно і послідовно.

Оцінку «незадовільно» 0,5 одержує студент, який виявив незнання основного програмного матеріалу, виклав його непослідовно й нечітко, не дав відповіді на жодне з контрольних питань, запропонованих у завданні, допустив грубі помилки у визначенні понять та аналізу фактів, не зміг застосувати отримані знання в конкретній ситуації.

Критерії оцінювання контрольної роботи

«7- 8»:

- за глибоке засвоєння програмного матеріалу;
- за повні відповіді на питання;
- вміння розв'язувати конкретні практичні завдання.

«5-6»:

- за повне засвоєння програмного матеріалу і вміння орієнтуватися в новому;
- змістовні відповіді на запитання;
- усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних завдань;
- охайне оформлення роботи, у відповіді можуть бути окремі неточності,

помилки в математичних розрахунках.

«3-4»:

- за часткове, неповне висвітлення змісту питань комплексного завдання;
- недостатнє вміння застосовувати теорію для розв'язання практичних задач;
- неточність при формуванні записів;
- завдання, в основному, виконане, мета досягнута, є розуміння основних

положень матеріалу.

«1-2»:

- за неопанування значної частини програмного матеріалу;
- за невиконане завдання;
- нерозкриття змісту питань, незнання теорії основних питань і термінів;

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

9. Список рекомендованої літератури

Основна:

1. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта / Л.В. Волков. – Киев: Олимпийская литература, 2002.
2. Должные нормы физического развития и двигательной подготовленности взрослого населения: Методические рекомендации / Куц А.С., Козлова К.П., Леонова В.А., и др. – Винница. – 46 с.
3. Келлер В.С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / В.С. Келлер, В.М. Платонов. – Львів: Українська Спортивна Асоціація, 1993. – 270 с.
4. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания / Т.Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 1999. – 230с.
5. Лях В.И. Тест для определения координационных способностей. // Физическая культура в школе / В.И. Лях, 1988, №4. – С.19-21.
6. Методы педагогического контроля за двигательной подготовленностью учащихся ПТУ и средних учебных заведений: Методические рекомендации для преподавателей физического воспитания / Куц А.С., Козлова К.П., Леонова В.А., и др.. – Винница, 1987. – 57 с.
7. Начинская С.В. Основы спортивной статистики / С.В. Начинская. – К.: Вища школа, 1987. – 189 с.
8. Платонов В.Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте / В.Н. Платонов. – Киев: Олімпійська література, 1997.
9. Платонов В.П. Фізична підготовка спортсмена / В.Н. Платонов, М.М. Булатова. – Київ: Олімпійська література, 1995.
10. Плахтій П.Д. Тестування, оцінка та корекція функціонального стану школярів / П.Д. Плахтій. – Кам'янець-Подільськ, 1997. – 112 с.
11. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів / Л.П. Сергієнко. – Київ.: Олімпійська література, 2001.- 380с.
12. Тестирование в спортивной медицине / В.Л. Карт ман, З.Б. Белоцирковский, И.А. Гудков. – М.: Фізкультура и спорт, 1988. – 208 с.

Додаткова:

1. Завацький В.І. Фізіологічна характеристика розвитку організму школярів / В.І. Завацький. – Луцьк: Надстир'я, 1994.

2. Костюкевич В.М. Спортивна метрологія / В.М. Костюкевич. Навчальний посібник, 2001.

3. Куц А.С. Модельные показатели физического развития и двигательной подготовленности населения центральной Украины / О.С. Куц. – Киев, 1993. – 256с.

Інформаційні ресурси

1. Internet-ресурси: udnz15.org/metodi-naukovix-doslidzhen

2. Internet-ресурси: geo.mdpu.org.ua/index.php

3. Internet-ресурси: ua-referat.com

4. Internet-ресурси: bukvar.su

5. Internet-ресурси: dls.ksu.ks.ua